

ZOETERMEER

1907 - A

AMENDEMENT: 'Tegenbegroting' met alternatieve bezuinigingsvoorstellen

De gemeenteraad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 24 juni 2019, besluit Raadsbesluit 0637452688 "Perspectiefnota 2020" als volgt aan te passen:

Bij besluitpunt 3 de tekst "De maatregelen ombuigen en vernieuwen en" te schrappen en de volgende tekst aan het begin van de zin toe te voegen: "De voorstellen als genoemd in de bijlage 'Solide en solidair' vast te stellen en".

Margot Kraneveldt, PvdA Zoetermeer

Susanne Bout, PvdA Zoetermeer

Toelichting

In deze 'tegenbegroting' staan de mensen centraal. De PvdA kiest ervoor in deze tegenbegroting de meest kwetsbare mensen te ontzien en de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen. Voor een solidair pakket aan maatregelen die toch een solide begroting opleveren. Wij willen niet of zo min mogelijk bezuinigen op kinderen, voorzieningen, groen en veiligheid.

De PvdA heeft gekeken hoe we zo min mogelijk op sociale voorzieningen kunnen bezuinigen, juist omdat maatregelen daar de financieel en sociaal kwetsbaren het hardste treffen. En ook op groen wordt weinig bezuinigd in ons voorstel.

Omdat wij ons ook realiseren dat bezuinigingen onvermijdelijk zijn, nemen wij een flink aantal voorstellen van het college over, bijvoorbeeld mbt parkeren, de ozb en de afvalstoffenheffing. We kunnen deze instrumenten gewoonweg niet laten liggen bij de bezuinigingsopgave.

Wij zijn er wel voor om ook op leegstaande (kantoor-) panden het gebruikersdeel voor de OZB te heffen. Dit kost niet onze inwoners, maar grote investeerders geld. Het nodigt ook uit tot minder leegstand en dat komt goed uit, want de woningnood is hoog. Wij zijn ook vóór afvalscheiding, waarbij de grootste vervuiler de grootste rekening krijgt.

Wij draaien liever aan de knoppen van parkeertarieven of de OZB dan dat we voorzieningen schrappen. De PvdA is voor het behoud van de wijkbibliotheken en voor het behoud van de gratis inzameling van grofvuil bij kringloopbedrijven. De PvdA vreest dat voorzieningen die wegbezuinigd worden nooit meer terugkomen. Daarom willen we ons hard maken voor het behoud ervan.

En we hebben ook gekeken hoe we zo min mogelijk kunnen bezuinigen op evenementen en feestelijkheden. Denk hierbij aan de veteranenavond, een bezoek van de burgemeester bij jubilea en de Oranjaborrel. Dit zijn juist de momenten dat we bijzondere inwoners in het zonnetje zetten.

Solide en solidair

Tegenbegroting PvdA bij de Perspectiefnota 2020

"Bezuinigen doet per definitie pijn en alle inwoners van Zoetermeer gaan merken dat onze stad geld tekort heeft. Maar het college maakt in de ogen van de Partij van de Arbeid verkeerde keuzes. Wij vinden het bijvoorbeeld onbegrijpelijk dat het college bezuinigt op de Zoetermeerpas en de Kindpas. Hoezo wel geld uitgeven voor citymarketing en tegelijkertijd de minst bedeelden in de kou laten staan?

Bij onze tegenbegroting staan de mensen centraal. De PvdA kiest ervoor in deze tegenbegroting de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen. Voor een solidair pakket aan maatregelen die toch een solide begroting opleveren. Wij willen niet of zo min mogelijk bezuinigen op kinderen, groen, voorzieningen en veiligheid. De PvdA bezuinigt liever op bakstenen en probeert de inwoners zo min mogelijk last te laten hebben van de bezuinigingsslag.

Daarom heeft de PvdA gekeken hoe we zo min mogelijk op sociale voorzieningen kunnen bezuinigen, juist omdat maatregelen daar de financieel en sociaal kwetsbaren het hardste treffen. En ook op groen wordt weinig bezuinigd in ons voorstel. Wij zijn er wel voor om ook op leegstaande (kantoor-) panden het gebruikersdeel voor de OZB te heffen. Dit kost niet onze inwoners, maar grote investeerders geld. Het nodigt ook uit tot minder leegstand en dat komt goed uit, want de woningnood is hoog. Wij zijn ook vóór afvalscheiding, waarbij de grootste vervuiler de grootste rekening krijgt.

De PvdA is voor het behoud van de wijkbibliotheken. Datzelfde geldt voor de gratis inzameling van grofvuil bij kringloopbedrijven. De PvdA vreest dat voorzieningen die wegbezuinigd worden nooit meer terugkomen. Daarom willen we ons hard maken voor het behoud ervan. Wij draaien liever aan de knoppen van parkeertarieven of de OZB dan dat we hele functies of gebouwen schrappen. En we hebben ook gekeken hoe we zo min mogelijk kunnen bezuinigen op evenementen en feestelijkheden. Denk hierbij aan de veteranenavond, een bezoek van de burgemeester bij jubilea en de Oranjeborrel. Dit zijn juist de momenten dat we onze inwoners in het zonnetje zetten."

Margot Kraneveldt
Susanne Bout

Bij het maken van deze tegenbegroting zijn de vergaderstukken van de Zoetermeerse raadsvergadering van maandag 24 juni 2019, agendapunt 8 *Perspectiefnota: eerste termijn van de raad* en alle daarbij behorende stukken, dossiers, raadsvoorstellen en bezuinigingsvoorstellen als basis genomen.

In Bijlage 4b *Zicht op maatregelen* geven burgemeester en wethouders aan welke mix van maatregelen zij voorstellen om de begroting van Zoetermeer financieel gezond te maken. De PvdA is het niet eens met een aantal gemaakte keuzes in deze mix. Daarom heeft de PvdA een tegenbegroting opgesteld.

Uitgangspunten

In hoofdstuk 2. *Beleidsperspectief* van de Perspectiefnota 2020 legt het college op pagina 5 uit welke uitgangspunten leidend zijn geweest bij de keuzes van de maatregelen. Wij zullen hieronder dezelfde uitgangspunten de revue laten passeren:

1. Het college: "Bij het maken van de keuzes was een belangrijk uitgangspunt dat de gevolgen niet (door stapeling van maatregelen) onevenredig zwaar zouden drukken op specifieke (doel)groepen, in het bijzonder de financieel en sociaal kwetsbaren". De conclusie die het college vervolgens trekt ("Het sociaal domein heeft dan ook een belangrijk deel van de omvormingen voor haar rekening genomen.") kan de Partij van de Arbeid totaal niet volgen. Ook wij zijn tegen stapeling. En tegen een domino-effect. Het sociaal domein is in onze tegenbegroting daarom zo veel mogelijk ontzien, juist omdat maatregelen daar de financieel en sociaal kwetsbaren het hardste treft.
2. Het college wil blijven inzetten op wijkgericht werken. Hier is de PvdA het mee eens, al is wijkgericht werken wat ons betreft een middel, geen doel.
3. Een derde uitgangspunt van het college was "dat we de komende jaren moeten leren omgaan met een nieuwe financiële situatie. Een situatie die meer onzekerheden en een lagere voorspelbaarheid kent dan vroeger [...]. Deze nieuwe situatie vraagt om wendbaarheid en om keuzes die we in het verleden vaak nooit zo scherp hoefden te maken." Dit vindt de PvdA een prima uitgangspunt. In onze tegenbegroting hebben we echter bij sommige bezuinigingsvoorstellen andere keuzes gemaakt.

Maar de PvdA wil verder gaan dan het college en heeft nog een tweetal extra uitgangspunten toegevoegd:

4. We hebben geprobeerd alle voorzieningen, bijeenkomsten en evenementen zoveel mogelijk te behouden. Als voorzieningen eenmaal wegbezuinigd zijn, komen ze heel moeilijk weer terug. Denk bijvoorbeeld aan het Zoetermeerse zwembad. Om die reden worden bibliotheken, nieuwjaarsborrels en bijvoorbeeld de gratis inzameling van grofvuil bij kringloopbedrijven in onze tegenbegroting zo veel als mogelijk ontzien. Evenementen zoals de veteranenavond en de Oranjeborrel zijn juist de momenten dat we onze inwoners in het zonnetje zetten en die veel inwoners zeer waarderen.
5. Probeer alle kleine bezuinigingen, zoals de Bruisprijs, het stoppen met de Toeristische Wegwijzer en het fotomoment bij het burgemeestersbezoek voor jubilarissen, zoveel mogelijk buiten schot te laten. Liever één bezuiniging van €50.000 dan 10 bezuinigingen van € 5.000.

Uiteindelijk is de PvdA gekomen tot een ander pakket van maatregelen dat Zoetermeer financieel gezond en aantrekkelijk moet houden:

Het sociaal domein

Het college: "Het ombuigen en vernieuwen komt het meeste tot uitdrukking in het sociaal domein. [...] Maar omdat van veel maatregelen de (financiële) consequenties nog onvoldoende inzichtelijk zijn, hebben we geprobeerd deze nu nog zoveel mogelijk ongemoeid te laten". Wij zijn het eens dat er zaken faliekant mis gaan bij de Jeugdzorg. Een andere benaderingswijze en inrichting van het gehele systeem is hier nodig.

We zijn het ook eens met het college dat van veel maatregelen de (financiële) consequenties nog onvoldoende inzichtelijk zijn. Daarom zijn wij in onze tegenbegroting binnen het sociaal domein véél terughoudender dan het college. De maatregelen die het college wel alvast wil doorvoeren botsen wat ons betreft met uitgangspunt 1 van het college. Wij vinden het bijvoorbeeld onbegrijpelijk dat het college bezuinigt op de Zoetermeerpas en de Kindpas. Wij willen niet of zo min als mogelijk bezuinigen op kinderen (jeugdzorg, onderwijs). Ook bezuinigen op de WMO, dus met name op ouderen, stuit ons tegen de borst.

De Schaalsprong

Onze visie op de Schaalsprong is ongeveer gelijk aan die van het college. De PvdA pleit voor verantwoorde groei, bouwen naar behoefte, met veel oog voor duurzaamheid en het groene karakter van de stad, de leefbaarheid en goede sociale voorzieningen voor jong en oud. Wij zijn zeker vóór groei en het bijbouwen van woningen om in de behoefte van Zoetermeer te voorzien. Maar deze groei mag nooit een doel op zich zijn. Daarbij vinden wij dat niet alleen gefocust mag worden op beton, bakstenen en asfalt, maar juist ook op de sociale aspecten van groei en nieuwbouw.

Want wat betekent het voor de werkgelegenheid, de zorg, het onderwijs, de sportverenigingen? En ook wij maken duidelijke keuzes bij de Schaalsprong: bij bezuinigingsvoorstel nr 85 *Schaalsprong* kiest de PvdA bijvoorbeeld wel voor een bezuiniging.

Het fysieke domein

Het college: "Een goede kwaliteit van de openbare ruimte zorgt [...] voor een fijn woon-, werk- en vestigingsklimaat en draagt bij aan het gevoel van veiligheid. Door de kwaliteitsimpuls minder intensief uit te voeren, maar niet te schrappen, wordt recht gedaan aan zowel deze belangen als de noodzaak om de broekriem aan te halen". De PvdA is het eens met het college en volgt veel van de voorgestelde maatregelen, maar kiest bijvoorbeeld anders voor wat betreft de kostendekking voor de begraafplaats en is tegen een bezuiniging bij het verwijderen van graffiti.

Veiligheid

In het Coalitieakkoord geeft het college aan het belangrijk te vinden dat iedereen in Zoetermeer veilig kan wonen, werken, reizen en ontspannen. Toch wil het college bezuinigen op bijvoorbeeld het *wijkplan Palenstein* en het *Nachtnet Fiets*. De PvdA is tegen bezuinigen op veiligheid en bezuinigt hier niet op in de tegenbegroting.

Duurzaamheid

Duurzaamheid wordt door het college weinig tot niet genoemd. Vreemd, voor een coalitie die aangeeft in haar coalitieakkoord (hoofdstuk 7) dat zij het groen als een kwaliteit van Zoetermeer ziet en met een college dat vaak beweert dat het Zoetermeerse Duurzaamheidspact - dat geïnitieerd werd door de PvdA - leidend is geweest bij het coalitieakkoord. Het college schuwt bezuinigen op duurzaam en groen echter niet. De PvdA is tegen de bezuinigingsmaatregelen nr 95 *Duurzaam & Groen* en nr 97 *Luchtkwaliteit*. De PvdA wil dat Zoetermeer zo snel mogelijk, maar uiterlijk in 2035, CO₂-neutraal is. Wat ons betreft is Zoetermeer in 2040 aardgasvrij. Dat zijn geen vrijblijvende afspraken. Wij willen dat de gemeente een voortrekkersrol vervult en flink in duurzaamheid investeert, in milieu en natuur, in lucht- en waterkwaliteit, mobiliteit en afval.

Afval

Het college: "Op het gebied van de afvalinzameling is veel voordeel te behalen door afvalscheiding te stimuleren. Met maatregelen die de bronscheiding bevorderen neemt de hoeveelheid restafval af. Daarmee zorgen deze maatregelen in de eerste plaats voor een positieve bijdrage aan de milieudoelstelling.

In de tweede plaats nemen de kosten af, omdat een kleinere hoeveelheid afval hoeft te worden ingezameld en verwerkt." En, zo voegt de Partij van de Arbeid hieraan toe: de vervuiler betaalt! Wij willen dan nog wel een plan voor bewoners van hoogbouw, die door collectief inzamelen mogelijk onder een ander tarief zouden kunnen deelnemen, en voor financieel kwetsbare grote gezinnen.

Woonlasten

Het college wil [...] financieel voordeel van een lagere afvalstoffenheffing voor twee derde deel ten gunste brengen van de begroting door een aanpassing van het OZB-tarief. Dit wil de Partij van de Arbeid niet. Uitgangpunt hierbij voor ons is, dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Net als het college zien we heil in een lichte stijging van de OZB. De PvdA stelt 1% OZB-verhoging voor in haar tegenbegroting.

In tegenstelling tot het college kiezen wij er echter ook voor om het OZB gebruikersdeel op te leggen aan de eigenaar in plaats van aan de gebruiker. Dit zal ons inziens meteen effect hebben op de leegstand. Immers, als de eigenaar de kosten van een leegstaand pand voortaan wel moet betalen en dit niet kan doorberekenen aan de gebruiker, dan is dit een prikkel om te gaan verhuren. En dat komt goed uit, want de woningnood is hoog.

Groene, veilige stad met ambitie - Thuis in de wijk

Het college: "Hoewel de Perspectiefnota 2020 forse maatregelen bevat die gevoeld zullen worden in de stad, gaan wij nog steeds voor een groene, veilige stad met ambitie en een thuis in de wijk. [...] De situatie dwingt ons wel om hierbij nog meer als voorheen duidelijke keuzes te maken, efficiënter te werken, minder te praten en meer te doen, in te zetten op kwaliteit, de verbinding te zoeken en bovendien vernieuwingen door te voeren."

PvdA: Alle inwoners van Zoetermeer gaan merken dat onze stad geld tekort komt, maar het college maakt verkeerde keuzes. Ook onze sociaaldemocratische tegenbegroting bestaat uit gevoelige en grote maatregelen.

Sturen en monitoren maatregelen ombuigen en vernieuwen

Met het voorleggen van de tegenbegroting voor de voorgestelde maatregelen voor ombuigen en vernieuwen van het college geven wij aan waar wij wel en niet op wil bezuinigen of besparen. Het college maakt gebruik van *stelposten*. Wij ook.

Financiën

Helaas ontbreekt het ons aan mankracht en middelen om een volledige doorberekening tot achter de komma te maken voor deze tegenbegroting. Toch kunnen wij u een meerjaren-doorkijkje geven in de cijfers! Hiervoor verwijzen wij naar de bijlage. In totaal komen wij uit op structurele bezuinigingen uit die

ongeveer gelijk zijn aan of iets lager liggen dan de cijfers van het college. En wij vinden dat we met onze tegenbegroting meer Zoetermeers inwoners uit de wind houden dan bij de mix van maatregelen die het college wil.

ZOETERMEER

Tot slot:

U kent de PvdA als een constructief meedenkende partij. Alleen aan de zijlijn mopperen over de plannen van het college is niet zoals wij politiek willen bedrijven. Daarom bieden wij middels onze tegenbegroting ook andere oplossingen. Ook wij willen efficiënter werken, minder praten, meer doen, inzetten op kwaliteit, de verbinding zoeken en vernieuwingen doorvoeren. Dit zullen wij samen met het college de komende jaren doen met evenveel inzet als het afgelopen jaar.